



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18463

Tarih : 16.06.2026

45692

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Adilet KAYA

Diyarbakır Milletvekili

Sağlık hizmetlerine erişim ve hasta hakları, anayasal güvence altında olan temel insan haklarıdır. Ancak hastanelerimizde işaret dili tercümanı eksikliği, sağır bireyler ve aileleri açısından telafisi güç mağduriyetlere ve tıbbi etik ihlallerine yol açmaktadır.

Tarafımıza ulaşan şikayetlere göre hastanelerde tercüman bulunmaması nedeniyle, doğum yapacak sağır kadınlar, doktorlarla iletişim kurulamadığı gerekçesiyle tıbbi zorunluluk olmamasına rağmen kendi iradeleri dışında sezaryen doğuma zorlanmaktadır. Doğum gibi hassas bir süreçte rıza ve iletişimin sağlanamaması, sağır kadınlar için açık bir hak ihlalidir.

Bununla birlikte, sağlık kurumlarındaki tercüman eksikliği CODA (Sağır ebeveynlerin işiten çocukları) çocukları mağdur etmektedir. Hastanelerde profesyonel çeviri hizmeti sunulmadığı için, çocuklar ebeveynlerine tercümanlık yapmak zorunda bırakılmaktadır. Kansere gibi ağır seyirli hastalıkların teşhisinin dahi, ebeveynlerden önce tıbbi terminolojiyi ve hastalığın ağırlığını kavrayamayacak yaştaki CODA çocuklara iletildiği ve çocukların bu durumu ebeveynlerine aktarmak zorunda kaldığı vakalar yaşanmaktadır. Bir çocuğun annesinin kanser olduğunu ondan önce öğrenerek bu haberi vermek zorunda bırakılması, çocuk psikolojisi açısından ağır bir travma olduğu gibi hasta mahremiyeti ve sağlık etiğiyle de örtüşmemektedir.

Sağır bireylerin sağlık hizmetlerine adil erişiminin sağlanması, tıbbi süreçlerde iradelerinin yansıtılması ve çocukların yaşlarına uygun olmayan yüklerden kurtarılması Sağlık Bakanlığının sorumlulukları arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Sağlık Bakanlığı bünyesindeki devlet hastanelerinde, şehir hastanelerinde ve eğitim araştırma hastanelerinde istihdam edilen kadrolu işaret dili tercümanı sayısı illere göre kaçtır?

2. Doğum yapacak sağır kadınların hastanelerde tercüman bulunmaması nedeniyle doktorlarla iletişim kuramadıkları gerekçesiyle kendi istekleri dışında sezaryene yönlendirildiğine dair Bakanlığınıza yansıyan şikayetler bulunmakta mıdır? Konuyla ilgili herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Türkiye genelinde sağır kadınlar arasında sezaryen ile doğum oranı nedir? Bu oran, ülke genelindeki ortalama sezaryen doğum oranları ile karşılaştırıldığında nasıl bir tablo ortaya çıkmaktadır?
4. Hastanelerde hasta mahremiyetini sağlamak ve çocukları ağır psikolojik travmalardan korumak amacıyla, CODA çocukların tıbbi görüşmelerde ebeveynlerine tercümanlık yapmasını engelleyecek bir mevzuat çalışmanız veya yayımlanmış bir genelgeniz bulunmakta mıdır?
5. Hastaların ağır tıbbi teşhisleri (kanser vb.) kendi dillerinde ve doğrudan hekimden öğrenme hakkını güvence altına almak adına, sağlık kurumlarında 7/24 esasına göre tercüman bulundurulması veya Görüntülü İşaret Dili Tercüme sistemlerinin tüm polikliniklere entegre edilmesi yönünde bir eylem planınız var mıdır?